

Литература.

1. Гусаков В.Г. Организация маркетинга и бизнеса в аграрной сфере / В.Г. Гусаков, А.Е. Дайнеко, Л.Н. Байгот, Н.В. Кириенко. – Мн.: БелНИИ аграрной экономики, 2016.
2. Казакевич Л.А. Основы маркетинга: практикум для студентов специальностей «Экономика и управление на предприятии», «Менеджмент» / Л.А. Казакевич [и др]. – Мн.: БГАТУ, 2004.
3. Алексунин В.А. Маркетинг в отраслях и сферах деятельности: учебник для студ. вузов / В.А. Алексунин. – [4-е изд.]. – 2016.

УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

***МАКСИМОВА І.М., МАХОВСЬКИЙ М.С., СТУДЕНТИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Сільськогосподарські підприємства, які спрямовують свою діяльність на вітчизняні та закордонні ринки першочерговою задачею є ефективне виробництво продукції рослинництва, яка відіграє важливу роль в забезпеченні продовольства України. Наразі спостерігається зростання сільськогосподарського виробництва, але окремі галузі все ще залишаються в депресивному стані. Тому необхідною умовою виведення із кризи є ефективне управління.

Вивченню методологічних і практичних засад підвищення ефективності управління виробництвом сільськогосподарської продукції приділяли увагу В. Андрійчук [1], О. Валінкевич [2], О. Дещенко [3], М. Притула [4], В. Ткачук [5] та інших. Проте виникає необхідність подальшого розвитку обґрунтування заходів управлінського впливу на ефективність виробництва продукції рослинництва аграрних підприємств.

Аграрний сектор, головною складовою якого є сільське господарство, яке забезпечує економічну, продовольчу, соціальну та екологічну безпеку на сьогоднішній день не досягло того рівня розвинених країн по виробництву продукції. Тому сільське

---

* Науковий керівник – Сагачко Ю.М., к.е.н.

господарство потребує проведення низки заходів направлених на вихід з кризи. До таких заходів можна віднести швидше впровадження науково-технічного та організаційного прогресу, підвищення якості й конкурентоспроможності продукції, усебічний розвиток і вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання [6]. Ще не менш вагомим заходом є перехід на інтенсивні методи господарювання. Необхідність повсюдного переходу на інтенсивні методи господарювання обумовлена [7]:

- обмеженістю (а то й зменшенням) землі як засобу виробництва;
- зменшенням природного приросту сільського населення і посиленням процесу урбанізації;
- нестачею практично всіх ресурсів, які надходять в аграрний сектор із промисловості.

Таким чином, головне джерело розвитку сільського господарства є інтенсифікація виробництва, у здійсненні якої необхідно дотримуватися двох взаємопов'язаних вимог [7]:

1. Ефективніше і раціональніше використання сукупності тих ресурсів, які вже є в сільському господарстві.
2. Підвищення віддачі тих додаткових коштів і ресурсів, які вдасться залучити в розвиток сільського господарства.

Економічна ефективність визначається відношенням обсягу виробництва зерна до понесених витрат і характеризується системою натуральних та вартісних показників. Основними напрямками збільшення виробництва продукції галузі рослинництва є насамперед підвищення ефективності використання землі, у тому числі за рахунок використання науково обґрунтованого чергування вирощуваних культур, удосконалення структури посівних площ та підвищення урожайності, збільшення обсягів застосування органічних і мінеральних добрив, засобів захисту рослин тощо [8].

Для сільськогосподарського виробництва важливо вести інноваційну діяльність. Впровадження нових перспективних сортів є найбільш економічно вигідним і швидко доступним заходом, спрямованим на підвищення урожайності і нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції.

Ураховуючи природний рівень родючості ґрунтів та сприятливі кліматичні умови, в Україні є можливість продовжити нарощувати виробництво сільськогосподарської продукції. Нині одним з основних гальмівних чинників такого розвитку є відсутність ведення значної кількості сільськогосподарських підприємств цілеспрямованої інноваційної діяльності як важливої передумови підвищення врожайності та ефективності виробництва продукції рослинництва.

Загалом, розвиток сільського господарства України у стратегічній перспективі має бути спрямований на зміцнення продовольчої безпеки держави та зростання її експортного потенціалу. Надзвичайно важливого значення в умовах сьогодення набуває також проблема покращення інвестиційного забезпечення сільського господарства. Враховуючи той факт, що інвестиції є основою відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки, вважаємо, що розробка і реалізація інвестиційних проєктів у галузі сільського господарства має стати однією із найважливіших умов формування інноваційної моделі виробництва продукції рослинництва.

Література.

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник / В.Г. Андрійчук. – [2-ге вид., доп. і перероблене]. – К. : КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Валінкевич О. Г. Мотивація праці як основа управління персоналом в сучасних компаніях / О.Г. Валінкевич // Наука й економіка: Науковотеор.журнал ХЕУ. – 2009. – Вип. 3(15). – Т. 1. – С. 173-181.
3. Дещенко О.В. Розвиток і ефективність виробництва продукції рослинництва у сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / О.В. Дещенко. – Режим доступу до статті: www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnu/2009_142_2/09dov.pdf
4. Притула М.Н. Сучасний стан та актуальні проблеми розвитку агропромислового комплексу [Електронний ресурс] / М.Н. Притула. – Режим доступу до статті: www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Dtr/.../ECON_03_2009_Pritula.pdf
5. Ткачук В.В. Проблеми технології процесу управління в сучасних умовах господарювання / В.В. Ткачук // Зб. наук. пр. ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Вип. 15. – С. 255-257.
6. Масло І.П. Еколого-економічне обґрунтування виробництва та використання моторного палива на основі рішакової олії для виробників сільськогосподарської продукції / І.П. Масло, М.І. Вільовка, М.В. Калінчик, П.С. Вишнівський // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 30-33.
7. Брошак І.С. Моніторинг, шляхи покращення родючості та екологічної безпеки ґрунтів Тернопільської області: монографія / І.С. Брошак, Р.Б. Гевко, С.С. Никеруш та ін. – Тернопіль : «Економічна думка», 2013. – 160 с.
8. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: [підручник] / М.І. Ковальчук. – К. : КНЕУ, 2005. – 390 с.